

STATEMENT BY SRI S. SIVAPPA: REGARDING DELEGATION
TO DELHI ON THE MYSORE MAHARASTHRA BORDER
DISPUTE.

SRI B. B. SAYANAK:—Is it necessary that Shivappa should speak on this subject in the House when a circular has already been issued regarding the work done by the delegation at New Delhi? We have already got the circular.

MR. SPEAKER:—I have permitted Sri Shivappa to Speak.

ಶ್ರೀ ಮಣಿ. ಶಿವಪ್ಪ—ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ನಿಯೋಗದ ಪರವಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಾವಾಸ್ತು ನಾವು ಮಾತ್ರಿಕೆಂದೇ ಇವು ಕೆಂಡ್ರದ ಪೂರ್ವ ಗೃಹಾಂತರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜಿವಾನ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಆರ್ಕಿಟೆಕ್ಟು ಮತ್ತು ನಿಲ್ಲಾಪ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಿಂದ ಮುಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಪುರಿದಿನದ ನೀವು ಯಾವುದೇ ನಿದಾರಿಸಿದ್ದೀರೋ ಕೆಂಡ್ರದ ಮುಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪರವಾಗಿ ಕೈಗೆಳಬು ಬಹುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನೀವು ರಾಜ ದ ನಾಯಕರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾಗ್ ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾವನ್ನೂ ವಂತಿಮಾಂಡಲಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀನೆ ನಾನು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದೀನೇ. ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಗೃಹಾರ್ಚಿವರು ನಾಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು ಈಗ ಯಾವುದೇ ಬಂದು ಬಂದು ವಿಷಯವಾಗಲಿ, ಆದು ಪಾಲೀಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ಜರ್ಜರ್ಯಾಗಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀವ್ರಾನವಾಗಬೇಕು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮುಖಿ ಮಾಡಿ ಮಹಾಜನ ಕಮಿಟಿನ ವರದಿಯ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಾಲೀಮೆಂಟ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮನ್ಯ ಒಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪಾಲೀಮೆಂಟನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಿಂಡರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಪಾಲೀಮೆಂಟನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಲ್ಲಾಪ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಪನ್ನು, ಸ್ತಾಪಿತ ಏನಿದೆ ಏನ್ಯಾವೈದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮನ ಮಾಟ್ಲಾರ್ಪಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸುವರುದಕ್ಕೆ ಒಳಿಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಪ್ಪಕ್ಕೇ ನಾವು ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ನಂಬತಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮುಂದು ವರೆಸಬೇಕು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಜೊನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ದೇಹಲಿಗೆ ಅನೇಕ ದೀರ್ಗಿವಾಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅನೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಿಂಡರು ಅಲ್ಲಿ ದಾರೆ ಅವರು ಪ್ರಚಾರಾರ್ಪಾವಾಸ್ತು ಬಹಳ ಬಿರುಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ನಿಯೋಗ ದೇಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟು ರಮಣಿಗೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾವಾಸ್ತು ಮಾಡಿದೆ ಏನ್ಯಾವೈದನ್ನು ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಿಯೋಗ ದೇಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ದವರ ಅನೇಕ ನಿಯೋಗಾಗಳು ದೇಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಮಾಲಕ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಪರಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೆರೆ ನಿಯೋಗಿಗಳು ಕಾಡ ದೇಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಲೀಮೆಂಟ ಸದಸ್ಯರ ಮನ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ದವರ ಪಾನ ಒಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಬಿಗೆ ನಾವು ಏಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ ಅಪ್ಪು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಕಮಿಟಿನ ವರದಿಯು ವಿಭಾಗವನ್ನು ಎಲ್ಲಾರ್ಗಿ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಮನಸ್ಸರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀನೇ. ನಾವು ಪ್ರಥಾನಿಯ ವರನ್ನು ಕಂಡ ಸುಮಾರು ಇಂನಿವಾಗಲ ಕಾಲ ಅವರೆಂದನೆ ಮಾತಾನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಲ್ಲಾಪ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಬಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ, ಪ್ರಥಾನಿಯ ವರ ಮನಸ್ಸಿನಕ್ಕೆ ಆದು ಏನಿಂದರೆ ಮಹಾಜನ ಕಮಿಟಿನ ವರದಿಯಿಂದ ಈ ಗಡಿ ವಿಪರ್ಯಾ ಒಬವ್ನು ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಆದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಗಡಿ ವಿಪರ್ಯಾದಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಏಂದುಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾವು ಸ್ಥಾನಾನಿಯ ವರಿಗೆ ಹೇಳಿದವೆ ಮಹಾಜನ ಕಮಿಟಿನ ರಚನೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಒಂದುದೊಡ್ಡ ರಿಯಾಡ್‌ತಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಮೈಸೂರಿನ ನಾಯಕರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ದವರ ಒತ್ತಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದೆಂ ಮಹಾಜನ ಕಮಿಟಿನ ನೇಮಾಕೆಕ್ಕೆ ಒಬಿದ್ದೀ ತಪ್ಪಾಲ್ಯಾತ್ಮಕಾರ್ಯ ರೀ ಅಗಸ್ಟೇಜೆಷನ್ ಅಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಗಡಿ ವಿಪರ್ಯಾ ಏನು ನಿಧಾರಿತವಾಗಿತ್ತೇ ಅದೇ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎನ್ನೋ ಒಂದು ಕಂಬಪ್ರಮ್ಯಜ್ಞ ಮೇಲೆ ಮಹಾಜನ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕವಾಗಿ, ಅವರಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ ಈಗ ಅದು ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಒಂದಂಬಿಡಿಕೆ ಬೇಡ ಎಂದು ನಾವು ತಮಗೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲ್ಲಾಪ ಪ್ರಥಾನ ವಂತಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಈ ವಿಪರ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಾರ್ಯ ಆಗಿದೆ ಅದ್ದರಿಗೆ ನಾವು ಅನೇಕ ನೇಮಾಕೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕೆ ಮೀರಿ, ಎಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬೆನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನೇಕರಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೇರಣೆಯಬಂದಿದೆ ವೆಚ್ಚಿಕಾ ವರದಿಗಾರರೂ ಕಾಡ ನಾಗೆ ಉತ್ತಮ ಹವಾದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಂದು ನಾವು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಂಬಿಲಪನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

କେଣ୍ଟିଦ୍ବାରେ, ଅପରିଗେ ନାୟ ପଂଦନୀଗୁଣ୍ୱ ଅଭିଷନ୍ତେନେ. ମୁତ୍ତୁ ନମ୍ବୁ ନିଯୋଗଦ ସଦ୍ୟର ଶକ୍ତର କେଣ୍ଟ ବହୁତିଦିନ କେଲାପ ମାନିଦ୍ବକୁ ଅପରିଗୋ ନାୟ ପଂଦନୀଗୁଣ୍ୱ ଅଭିଷନ୍ତେନେ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದ ವಿ.ಪಪ್ಪೆ:—(ಹರಿಹರ್) ಸಾನ್ಯನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಈಜಬ್ಬಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಜಿತ್ತೆ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಲಾಲಿಸಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ರೈಲ್ ನಂಗಿ ಒಂದು ಸಂತೋಷವಾಯಿತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂತೋಷದ ವಿಪಯ ಪಿನೆಂದರೆ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಪಯದಲ್ಲಿ ತೆರಿದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗರಿಸಬೇಕು ಎಂಂದು ವಿಷಯ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಥಾನ ಹಂತಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಅವರು ರಿಪೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸುವುದು ಸಹ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮನಃ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದೆ ಈ ಈಗಲಾದರೂ ಪ್ರಥಾನಿಗಳು ಮಾರುತ್ತಿರುವ ಪರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನು ವಿಂದು ವಾದ ಏನಿದೆ, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನಿಗಳ ಹೆಲೆ ಏನು ಒಂದು ಅಪ್ಪುಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅದು ನಿಲ್ಲಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೆಳಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿಯೋಗವನ್ನು ದೇಶಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಕುರಳಾಂತರ ನಾವು ಹೋಗುವಡಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏರಡನೆ ಅಯೋಗ ದೇಶಲಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರ ಪ್ರಕಾರದವರಿಗೂ ನಮಗೂ ತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರದು ಆಸಂಬಿಯ್ಯಾ ನಿಯೋಗ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಜಬ್ಬಿಯ ನಾಯಕರು, ಹೋಗಿಲ್ಲ ಮುಂತಿಗಳೇ ನಿಯೋಗದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಈಜಬ್ಬಿಯ ಅಣಿ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದೂ ಅದುಬಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲ. ಈಗಿನ್ನ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ನಿಶರಾವಾದ ಅಭಿಪೂರ್ಯ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ದಿಲೀಗೆಷ್ಟುನ್ನಿನ ನಾಯಕವನ್ನು ಶಾಕ್ತವಾಗಿ ಅವರೇ ಈ ಮನೆಯ ನಾಯಕರಾಗಿ ಈಸಬೇರೆ ಸರ್ವಪಕ್ಷವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೈ ಪರಮಾ ದಿಲೀಗೆಷ್ಟಾ ತೆಗೆದುಹಂಡು ಹೋಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿತ್ತು ಅದರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿಯೋಗ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇವೂತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶಲಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಹೆಂಟ್ ಕೊನ್ವೆಲ್ ಮಿಉಚಿನ್ಗ್ಸನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಗ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಗಡಿ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರು ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂತರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡ ಬರಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಯಿತ್ತಿಲಂಗಾಗಿಲೇ ಎಂದು ನಾನು ಹಾರೇ ಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೇನು ವಿಶೇಧವಾಗಿಲಿವಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ನಾವು ಒರಿದ್ದೆವೇ ಆ ಬಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಸಿದೆ ಹೇಳೆಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ನಕಲನ್ನು ಕೂಡನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವೇ. ನಾವು ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೇ ಮಹಾಜನ ಕೂಡಿಸಿದ್ದೆನ್ನು ಈ ಸಂಭರಿತ ಬಿಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವೇ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕುರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವಾದೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪೂರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ, ಈ ಕಾರ್ಯ ಜಯಿತುಪಡವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಯೋಗದ ನಾಯಕವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಆ ದಿಲೀಗೆಶಿನಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಇಂಜಿನಿಯರ್, ನಾವು ಡಿಜಿಟಲ್ ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾನ್ಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪರಿಸಾರದಲ್ಲಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಆ ದಿಲೀಗೆಶಿನಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಇಂಜಿನಿಯರ್, ನಾವು ಡಿಜಿಟಲ್ ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾನ್ಯ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ನಾವು ನಿರ್ಣಯದ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಇದ್ದುತ್ತೇನೆ.

We have said :

"Therefore, this committee approves the Stand taken by the party on the floor of the House at the time

of passing the resolution sponsored by one of the opposition parties in the Mysore Legislature. In the absence of proper appraisal of the reported proposals of the Government of India and the proper appreciation of the past events and also in the absence of complete understanding between the Government on one side and the opposition parties on the other, as to the future course of action, it was difficult for the party to give its consent to the above mentioned resolution. The operative portion of which was neither discussed made known to the our party prior to the introduction of the motion. That this committee strongly feels.....

SRI K. H. SRINIVAS: On a point of order Sir ಈಗ ಹೊಡಲ ಹೊಗಿದ ಎಂತಹ ನಿಯೋಗದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾ ರಿಫೀಶನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಂದು ಇವರು ಆರಿಪ್ಪಾಟಿನ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ವಿವರ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬದಲು, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವನ್ನು ಹೇಳಲು ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER : There is some force in the point of order raised by Hon. Member Sri K.H. Srinivasa I gave an opportunity to the Hon. Leader of the Congress-party to ask for some clarifications. The stand taken by his party is very well-known and it has been stated by him on many an occasion. Now I request hon. Member Sri Siddaveerappa to confine himself to clarifications, if any.

SRI H. SIDDAVEERAPPA : — I am not repeating even a single word.....

SIR K. H. PATIL: I rise to a point of order, Sir ಸದಸ್ಯರು ಕಾಲಿರಿಫಿಕೇಶನ್ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನಲೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಭೆಯ ಎಂದಿಗೆ ಇದರೂ, ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತಹ ಮಹನೀಯರು ಕೂರಿಫಿಕೇಶನ್ ಕೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮಾತಿದಂತಹ ಕೆಲಸದ ಶ್ಲಾಘನೆಯನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿ, ಆ ಶ್ಲಾಘನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೇ.

MR. SPEAKER: There is no point of order. All Hon. Members are bound by the resolution that has been passed by this House.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್ ನಂಜೇಗೌಡ : — ತಾವು ಈಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಹೊಗಿಬಂದಂತಹ ನಿಯೋಗದಲ್ಲಿ, ವಾತಾವರಣ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಕೇಷನವರು ಹೊಗಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER: — The Hon Member need not make such unnecessary remarks.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇರಪ್ಪ:— ನವ್ಯಾಪಕ್ಕದ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

“That this Committee strongly feels that the Government of Mysore themselves ought to have taken the lead in sponsoring a resolution before the Legislature with the consent of all other political parties and other independent members of the Legislature, as was done in 1967. Also it would have been better if the Leader of this House, namely the Chief Minister of Mysore State, had taken the responsibility to lead the delegation himself. Notwithstanding the affirmation made by the Chief Minister, inside as well as outside the Legislature, to stand by the Mahajau Commission's recommendations, the committee feels that Ministry is shirking to take full responsibility in this matter.

“That this committee is convinced that it is in the interest of the Nation in general and other States in particular that all political parties including the Ministry should think and act unitedly keeping aside the party considerations, if the boundary dispute is to be settled in conformity with the unanimous decision taken by the Assembly in 1967.

Therefore this committee resolved that its co-operation would be readily extended to all the parties in the legislature and the Ministry in finding out a just solution to the problems.”

This is the stand taken by our party and we stand by it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಾಜಿ:— ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದೇರಪ್ಪನವರು, ಅವರ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೇ ರಿಸೋಲ್ಯೂಷನ್ ಒದಿದ ತೀವ್ಯಾನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಯುನಾಷಿಮಸ್ ಅಗಿ ಅಸೆಂಬಿಲ್ಯಲ್ಲಿ ರಿಸೋಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾರ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಲೀಡರ್ಸನ್ನು ಕನಾಸಲ್ಪ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೇಂಬ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಮಾಡಿ ಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಉಚಿತವೇ. ಅನುಭಿತವೇ. ಎಂಬುದನ್ನು ಈವು ಇತ್ತುಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

MR. SPEAKER: I have already stated that nobody can go against the resolution already passed by this House.

SRI H. SIDDAVEERAPPA:—Sir, I have already stated that our party stand by that resolution. There is another point to which I would like to refer in the report presented by hon. Sri Sivappa.

SRI K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs):- I just want to know whether the hon. Chair is permitting a discussion on this subject since the hon. Member Sri Siddaveerappa is raising some debatable points.

MR. SPEAKER:—h I have permitted him to ask only clarifications.

Sri H. SIDDAVEERAPPA: Sir, I am only referring to the report presented by hon. Leader of Opposition Sri Sivappa. He has stated that:

“ Nobody can subscribe to such theories. These ideas have to be properly explained to the Member of parliaments. Suitable literature and maps explaining the case of Mysore very succinctly should be circulated to the Members of parliament constantly.

I happen to meet just this morning one of the Members of parliament and he also felt the same difficulty in representing the case without relevant materials. Sir, I have been requesting right from the beginning to give us three maps. One is a map of Mysore and the other is the map showing the position as it would be if the Mahajan Commission's report is accepted and the third one is a map showing as to what would be the position if the so-called reported proposals of the Central Government are accepted. Unless we know these things, I cannot understand, how we are to represent to case and also understand the problems?

Lastly, I would like to say that let the Hon. Chief Minister make it clear as to whether he is willing to lead a delegation including our party or not? If he is not willing to take our party, then we will consider as to what we should do.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂದೇಗೌಡ:—ನಾನು ಕ್ಷಾಲಿಫೀಸನ್ ರೂಪದಾರ್ಶಿ ವರದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಂದ್ಯಾ ನಿರ್ವೋಗದವರ ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಹೇಳಿ ಸಾಧಾಗ ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ವರದು ಅಂಶದಾರನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮಹಾಜಾನ ವರದಿಯನ್ನು ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಮಾಡದೆ ಅದು ಇದ್ದಾಗಿನೀರೇ ಒಬ್ಬುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಾಪಕ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದು ನಂಮ್ಯಾ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯಾಪಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು, he is feeling shy to come to Delhi ಎಂದು ಪತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿನಾಗಿತ್ತು. ಇದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣಿ:—ಸಾಮಾನ್ಯ, ಈಗ ಒಂದು ಅಂಶದಾರನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಥಿಯವರನ್ನು ನಾವು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ದಾರ್ಶನಿಕವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದೀರು. ಸ್ವಾಧೀನಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದ್ವಿಂದಪ್ಪ:—ತಾವು ದಾರಿದರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣಿ:—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಪಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶುಕ್ರಾನಂದರವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದರು. ನೀವು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಥಿಯವರನ್ನು ಜೀಯುತ್ತಾಜ್ಞದರೆ ಹೇಗೆ ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತುದೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿತ್ತೀರಿ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದೆವು. “Well Madam, on account of the differences between the Indicate and Syndicate there is a feeling in the state that you may take a political decision and not a judicial decision.” The Prime Minister told us that she has kept an open mind and there is nothing like Indicate or Syndicate differences. All the while, the team was considerate to the

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ)

Prime Minister and we respected her. On the other hand, if Hon. Member Sri Siddaveerappa and others also had come with us it would have been more effective to represent that we are all united in our efforts to demand justice to Mysore State. Even now, I request Hon. Sri Siddaveerappa not to make politics in this matter.

SRI H. SIDDAVEERAPPA—I repudiate the insinuation made by the Hon. Member. There is no politics or any other thing to make.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾರ್ಥಾ:—ಡೆಲಿಗೇಷನ್ ಹೋದಂಥ ಜನ ಕೆಂದ್ರ, ಸರ್ಕಾರದ ಲೇದರ್ಗಳನ್ನು ಖೇಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಗತ್ಕೆವರಹಂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಈಗ ಬಾಡರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪ್ರಾಂತ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಲೇದರ್ ಆಗಿರುವ ಮೊಹ್ಯ ಶ್ರೀ ವೈ.ಬಿ. ಜವಾಹ್ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿದೆ. No man must be a Judge of his own cause. That is the fundamentals of natural justice.

ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚ್ಯಾ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಬಂದಾಗೆ, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚ್ಯಾ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜವಾಹ್ ಪಾಡಬಾರದು ಏಂದು ಈಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಎವೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದರಾಗಂಧಿಯವರ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಗತ್ಕೆವರಹಂ ಅವರ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಮಂತ್ರಗಳ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗೆ, ಅವರ ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನೀವು ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ:—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್.ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡರು ಮಾಹಾಜನ್ ಕಮಿಟನ್ ಪರಿಖಿನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನಿಯಾವರು ಇಂದ್ರಾತಿಯಾಗಿ ಸ್ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಪಡಿಸಿದ್ದು ರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಪರಿಖಿಯಲ್ಲಿಯಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಪರ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಏನಿದೆಯಿಂದರೆ. ಮಾಹಾಜನ್ ಕಮಿಟನ್ ಪರಿಖಿಯನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯಲ್ಟೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬಿಲಿ ಗರಿಸ್ತೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಾಕ್ಟೀನ್ ಅಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಸ್ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಿಯರೂ ನಾನು ತೆರೆದ ಮನ್ಯಿನಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲಿ, ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತೆರೆದ ಮನ್ಯಿನಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. Why is he shy of meeting me ಏಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಟ್ರಿಂಕ್ ಕಾಲ್ ಹಾಕಿದಾಗ ನನಗೆ ಸ್ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ವೆಲೆವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಏನ್ನು ವುದ್ದಿಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರಿದ್ದೀನೆ ಮತ್ತು ಆ ಪತ್ರ ಈಗ ಡೆಜ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದೆಯಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚಪಾಣದನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾರ್ಥಾರವರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಮಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪಟ್ಟದ್ದೀರಿ, ಗೃಹ ಪಂತ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ ಅದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿ ಪಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಿನ್ ತೀವ್ರಾನ ತೆಗೆದುಹಂಡಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರಾಗಿ ನೀವು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಂದಿಯಾರದು ವಿಧು ಹೇಳಿದ್ದೀವೆ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚಪಾಣ ಅವರ ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಮಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ನನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಬಾಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಾಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವನಾಗಿ ವರ್ತೆಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀವು ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Budget Estimates for 1970-71—Demands for grants, Demand No. 15 21, 23, 25 and 53.

Now we will take up demands for grants.